

Spis treści

NR 2 (367) LUTY 2002

NIK oceniła stan ochrony przed hałasem	2
Mapy akustyczne i monitoring w świetle obowiązujących przepisów <i>Zbigniew Engel, Jan Czerwiński</i>	2
Nowe wartości NDN drgań mechanicznych na stanowiskach pracy <i>Barbara Harazin</i>	5
Nowoczesna wiedza i technologia w zwalczaniu hałasu i drgań – rozmowa z prof. Markiem L. Szarym	7
Komputerowe metody doboru ochronników słuchu – program DOBOS3 <i>Dariusz Puto, Ewa Kotarbińska</i>	9
Zależności metrologiczne w elektromagnetycznym polu bliskim anten mikrofalowych <i>Roman Kubacki, Paweł Sobiech</i>	12
Obiekty zagrażające poważną awarią przemysłową – nowe kryteria kwalifikacyjne <i>Jerzy S. Michalik</i>	16
Bhp w przedsiębiorstwie – model analizy kosztów i korzyści <i>Jan Rzepecki</i>	20
XXXVIII posiedzenie Międzyresortowej Komisji ds. NDS i NDN Czynniki Szkodliwych dla Zdrowia w Środowisku Pracy	24
Ogólnopolski Konkurs Poprawy Warunków Pracy	25
Studia podyplomowe, szkolenia, kursy – oferta Centrum Edukacyjnego Centralnego Instytutu Ochrony Pracy	27
Świat i nauka	30
Niektóre uprawnienia i obowiązki pracodawców i pracowników <i>Ewa Zduńska</i>	31
Z prasy polskiej	32

Miesięcznik
BEZPIECZEŃSTWO PRACY
nauka i praktyka
ukazuje się od 1971 roku
Wydawca: Centralny Instytut
Ochrony Pracy
Adres wydawcy i redakcji:
00-701 Warszawa
ul. Czerniakowska 16
tel.: 623-36-75; fax: 623-36-93
http://www.ciop.pl/bp
e-mail: bezpi@ciop.pl

REDAGUJE ZESPÓŁ I KOMITET:
doc. dr inż. DANUTA AUGUSTYŃSKA
mgr inż. JÓZEF GIERASIMIUK
dr hab. MARIA KONARSKA, prof. CIOP
doc. dr HALINA PUCHALSKA
mgr BARBARA SZCZEPANKOWSKA
(red. nacz.)
dr inż. WIKTOR M. ZAWIESKA
(przew. Komit.)
URSZULA MAŃCICKA, ELŻBIETA MAUER
(red. tech.)
Projekt okładki: Karol Śliwka
Okładka: Aneta Sedlakova – „Hałas”.
III nagroda na Ogólnopolskim konkursie na
plakat bezpieczeństwa pracy w 1998 r.

Wydawnictwo jest indeksowane w (indeksed in): CISDOC, HSELINE, NIOSHTIC, OSH-ROM, index COPERNICUS

Rękopisów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega się również prawo skracania materiałów przeznaczonych do publikacji oraz dokonywania poprawek redakcyjnych. Artykuły są recenzowane.
Redakcja przyjmuje płatne ogłoszenia, reklamy i wkładki, za których treść nie odpowiada.
Skład, przygotowanie, druk i oprawa EFEKT 03-802 Warszawa, ul. Lubelska 30/32
Ark. wyd. 8, ark. druk. 2,5, format A4. Nakład 3000.
Cena 1 egz. 10 zł

WARUNKI PREENUMERATY

RUCH S.A.: wpłaty do 5. każdego miesiąca poprzedzającego okres rozpoczęcia prenumeraty przyjmują jednostki kolportażowe RUCH S.A. właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora. Informacji o warunkach prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę udziela RUCH S.A. Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33, tel. 532-87-31, 532-88-19, 532-88-19, 532-88-20, infolinia 0-800-1200-29.

Urzędy pocztowe: wpłaty na okresy kwartalne, półroczne i roczne przyjmują: do 30 listopada na prenumeratę od 1 stycznia następnego roku i odpowiednio: do końca lutego – prenumerata od 1 kwietnia, do 31 maja – prenumerata od 1 lipca, do 31 sierpnia – prenumerata od 1 października. Wpłaty od mieszkańców wsi i małych miast, a od osób niepełnosprawnych także w dużych miastach przyjmują również listonosze.

Prenumeratę można też zamawiać w takich firmach kolportażowych, jak: JARD PRESS 01-207 Warszawa, ul. Karolkowa 28, tel. 631-48-88, KOLPORTER 02-237 Warszawa, ul. Instalatorów 7c, tel. 577-14-27, tel. kom. 0 602-411-647 oraz GARMOND PRESS S.A. 01-106 Warszawa, ul. Nakielska 3, tel. 836-69-21. Egzemplarze archiwalne można nabywać lub zamawiać w redakcji.

STRESZCZENIA

- ENGEL Z., CZERWIŃSKI J.: **Mapy akustyczne i monitoring w świetle obowiązujących przepisów** 2
Materiał przedstawia podstawowe problemy związane ze sporządzaniem map akustycznych i planów działań dla aglomeracji. Przedstawia również projekt Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny i zarządzania hałasem w środowisku, a także przepisy polskiego prawa ochrony środowiska w tym zakresie.
- HARAZIN B.: **Nowe wartości NDN drgań mechanicznych na stanowiskach pracy** 5
Najwyższe dopuszczalne wartości (NDN) ogólnych oraz miejscowych drgań mechanicznych zostały przygotowane na podstawie analizy: piśmiennictwa światowego, projektów normatywów ISO, propozycji wartości NDN Komisji Unii Europejskiej i projektów opracowywanych w innych krajach. Jako wielkość normatywną drgań mechanicznych przyjęto ważoną częstotliwościowo skuteczną wartość sumy wektorowej przyspieszeń w odniesieniu do 8 godzinowego działania wibracji w ciągu zmiany roboczej. Dla ogólnych drgań mechanicznych przyjęto dopuszczalną dla 8 godzin wartość sumy wektorowej przyspieszeń wynoszącą 0,8 m/s² i odpowiednio 3,2 m/s² dla ekspozycji trwających 30 minut i krócej. Dla miejscowych drgań mechanicznych przyjęto dopuszczalną dla 8 godzin wartość sumy wektorowej przyspieszeń wynoszącą 2,8 m/s² i odpowiednio 11,2 m/s² dla ekspozycji trwających 30 minut i krócej.
- PUTO D., KOTARBIŃSKA E.: **Komputerowe metody doboru ochronników słuchu – program DOBOS3** 9
Prawidłowy dobór ochronników słuchu do wielkości charakteryzujących hałas na jest bardzo istotnym elementem w procesie ochrony słuchu pracowników stanowiskach pracy, gdzie występują przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu. W niniejszym artykule przedstawiono trzy metody doboru ochronników słuchu (dokładna, HML i SNR) zdefiniowane w normach PN-EN 458 i PN-EN 24869-2 oraz aspekty dotyczące środowiska pracy oraz indywidualnych cech docelowego użytkownika wyselekcjonowanych ochronników słuchu. Ponadto przedstawione zostały przykłady doboru ochronników słuchu wymienionymi metodami przy wykorzystaniu nowego programu doboru ochronników słuchu DOBOS3.
- KUBACKI R., SOBIECH P.: **Zależności metrologiczne w elektromagnetycznym polu bliskim anten mikrofalowych** 12
W artykule omówiono definicję impedancji pola elektromagnetycznego w polu bliskim anten mikrofalowych oraz przedstawiono obliczenia wartości tej impedancji w odniesieniu do przykładowej anteny stacji bazowej GSM. Parametr ten został wprowadzony w rozporządzeniu ministra pracy ustanawiającym najwyższe dopuszczalne natężenia pól elektromagnetycznych dla pracowników. Uzyskane dane porównano z wartością impedancji falowej ośrodka. Przeprowadzona analiza wykazuje, że natężenia pola elektrycznego oraz magnetycznego są bardziej poprawnymi parametrami do pomiarów i oceny narażenia na pola mikrofalowe w polu bliskim anteny aniżeli gęstość mocy.
- MICHALIK J.S.: **Obiekty zagrażające poważną awarią przemysłową – nowe kryteria kwalifikacyjne** 16
Omówiono propozycje Komisji UE dotyczące zmian kryteriów kwalifikacyjnych Dyrektywy Seveso II. Przedstawiono nowy projekt rozporządzenia ministra gospodarki uwzględniający nowe kryteria UE.
- RZEPECKI J.: **Bhp w przedsiębiorstwie – model analizy kosztów i korzyści** 20
Znajomość kosztów związanych z nieodpowiednimi warunkami bhp i kosztów profilaktyki stanowi podstawę analiz kosztów i korzyści umożliwiających podejmowanie optymalnych decyzji inwestycyjnych w celu poprawy warunków pracy w przedsiębiorstwie. W artykule przedstawiono propozycje wspomagane komputerowo modelu analizy kosztów i korzyści umożliwiającego dokonywanie oceny ekonomicznej różnych wariantów nakładów na poprawę warunków pracy.

ABSTRACTS

- ENGEL Z., CZERWIŃSKI J.: **Noise maps and monitoring and current regulations** 2
The paper presents fundamental problems connected with preparing noise maps and action plans for urbanized areas. It also presents a Proposal for a European Parliament and Council Directive on the assessment and management of environmental noise and Polish environmental law concerning this issue.
- HARAZIN B.: **New TLV values for vibration at workstations** 5
Threshold limit values (TLVs) for whole-body vibration and for hand-arm vibration were prepared on the basis of an analysis of data published in literature, ISO standards, TLV drafts of the European Union and regulations used in other countries. The exposure limit for 8-hour energy-equivalent frequency-weighted acceleration sum was officially accepted. The TLV for this vector sum for 8-hour exposure to whole-body vibration equals 0.8 m/s², and for 30-minute and shorter exposure it equals 3.2 m/s². The TLV for the vector sum for 8-hour exposure to hand-arm vibration equals 2.8 m/s², and for 30-minute and shorter exposure it equals 11.2 m/s².
- PUTO D., KOTARBIŃSKA E.: **Computer methods of selecting hearing protectors – DOBOS3** 9
A proper selection of hearing protectors according to the noise values in the workplace is a very important part of the hearing conservation program for workers employed in workplaces where daily limit values of noise are exceeded. This paper presents three methods of selecting hearing protectors (octave-band, HML and SNR methods) defined in PN-EN 458 and PN-EN 24869-2. It also discusses aspects related to the work environment and individual user's features. Examples of how DOBOS3, a new program for selecting hearing protectors, is used are also presented.
- KUBACKI R., SOBIECH P.: **Metrological properties in the near field of microwave antennas** 12
In the paper a definition of electromagnetic field impedance in the near field of microwave antennas has been discussed. This parameter was introduced in the Ministry of Labour regulation on the Maximal Admissible Intensity of an electromagnetic field for workers. Values of electromagnetic field impedance for a GSM mobile base station antenna have been calculated and the received data were compared to the intrinsic impedance value. It has been proved that electric and magnetic field strengths are more suitable parameters than power density for measurements and assessment of workers' exposure to microwaves.
- MICHALIK J.S.: **Establishments creating major-accident hazard. New qualification criteria** 16
The proposals of the EU Commission concerning amendments of the Directive Seveso II qualification criteria have been discussed. A new proposal of a Minister of Economy ordinance, includes final EU criteria has been presented.
- RZEPECKI J.: **Cost-Benefit Analysis of OSH in a Company** 20
Precisely calculated cost of prevention and proper OSH conditions at work provide the basis for cost-benefit analysis. It facilitates rational decision-making as to investment projects improving work conditions in an enterprise. The article presents a model of cost-benefit analysis supported with a computer program. It enables economic assessment of different investment options aimed at improving the working environment.